

EUROPEAN
FEDERATION OF
THE ASSOCIATIONS
OF DIETITIANS

YAŞLI BİREYLERDE BESLENMEYE BAĞLI HASTALIKLARIN ÖNLENMESİNDE VE TEDAVİSİNDE DİYETİSYENLERİN ROLÜ

Diyetisyenler sağlıklı yaşlanmada beslenme ile ilişkili hastalıkların önlenmesinde ve tedavisinde önemli rol oynayan multidisipliner, interdisipliner ekibin üyesidir. Bilimsel kanıtlara dayalı sağlıklı yeme alışkanlıkları ve bireysel beslenme tedavisi sağlanmasında geriatrik bireylere danışmanlık yapan kalifiye uygulayıcılardır.

Diyetisyenin rolü

Yaşlanan nüfusta diyetisyenin sağlıklı yaşlılar ve hasta yaşlılarda iki temel rolü vardır. Diyetisyenler malnütrisyonun önlenmesi ve tedavisinde anahtar rol oynar. Çünkü malnütrisyon yaşlılarda en önemli mortalite nedenidir. Beslenme; yaşlıların fonksiyonel kapasiteleri, malnütrisyon durumları ve kronik hastalıkların tedavisinde önemlidir. Beslenme kaliteli yaşamın bir bileşeni olarak koruyucu rol oynar. Pratik olarak diyetisyenlerin rolleri birçok farklı alana yayılmıştır.

Stratejik düzeyde diyetisyenler politikaları oluşturup etkileyebilirler. Diyetisyenler hem ülkesel hem de yerel düzeyde nütrisyon ile ilişkili sağlığı geliştirici tüm programlara liderlik etmeli ve değişim sağlamalıdır. Stratejik plan beslenme tedavisini etkileyen malnütrisyon ile ilişkili hastalıkları irdelemelidir.

Eğitimsel düzeyde diyetisyenler yaşlı popülasyon eğitiminde aktif role sahiptirler. Klinik düzeyde kronik hastalıkların, malnütrisyonun ve yaşlı bireylerin fonksiyonel kapasitelerinin sağlanmasında etkilidirler. Beslenme önemli koruyucu role sahiptir. Kaliteli bir yaşam için anahtar bir bileşen olarak tanımlanmıştır. 65 yaş üzeri bireylerde yapılan diyet değişiklikleri bütünüyle kaliteli yaşam ve iyi hissetme üzerine odaklanıldığında uygun bir girişimdir. Kötü beslenme durumu ve hastalıkların gelişimi nütrisyonel müdahale için önemli bir göstergedir ve diyetisyenler bu süreç içinde olmalıdır.

Yaşlı erişkinlerin bakımında, yönetim seviyesinde, nütrisyon, yaşlıya spesifik olmalıdır. Yaşlıya nütrisyon planlarken optimal yaşam kalitesi için kendi başlarına iş görebilmeleri düşünülmeli ve etik faktörlere de saygılı olunmalıdır. Sağlıklı, güvenli, besleyici ve lezzetli yiyecek için gayret sarfedilerek oluşan "gastrolojik yaklaşım", bu amaca ulaşmak için vurgulanan esas kavramdır. Ulusal beslenme önerileri oluşturulması ve bu tavsiyelerin hastane ve hasta bakımevlerindeki menü politikalarına entegrasyonunda, diyetisyenler kritik bir role sahiptir. Yaşlı erişkin bakımındaki gıda provizyonunda ve bu şartların garanti edilmesinde diyetisyen kritik bir role sahip olup diyetisyenin birtakım ölçüm yöntemleri uygulaması, yaşlıların tercihlerini, kalite bileşenlerini, beslenme gereksinimlerini, gıda emniyeti için olan düzenlemeleri, kalite güvence işlemlerini ve tüketici feed-back fırsatlarını yansıtır.

Bir değerlendirici olarak diyetisyen, yaşlı bireylerin beslenme yönetiminde son kararın sahibidir. Diyetisyenlerin aktivitelerinin etkinliğini değerlendirmek için sorumlulukları vardır. Değerlendirmede, farklı nütrisyonel tarama araçları kullanılabilir.

EUROPEAN
FEDERATION OF
THE ASSOCIATIONS
OF DIETITIANS

EFAD HAKKINDA

- EFAD, 1978 yılında aşağıdaki amaçlarla kurulmuştur.
- Beslenme bilimi ile ilgili gelişmeleri teşvik etmek
- Üye birliklerin ortak ilgisiyle bilimsel ve profesyonel düzeyde beslenme bilimini geliştirmek
- Ulusal diyetetik birlikleri ve diğer organizasyonlar arasında iletişimi kolaylaştırmak – Mesleki, eğitimle ve devletle ilgili
- Avrupa'nın üye ülkelerinin nüfusu için daha iyi bir beslenme düzeyine teşvik etmek

EFAD' ın İstekleri :

- Diyetisyenlerin Avrupa' da beslenme ile ilgili sağlığın geliştirilmesine yapabildikleri katkının farkına varmak
- Avrupa' da ve yerel olarak karar veren kişilerin etkilenmesi yoluyla ekonomik ve sosyal sağlığın sürdürülebilirliğine katkıda bulunmak için bütün ulusal diyetetik birliklerinin rolünü desteklemek
- İşbirliği ve ortaklık sayesinde Avrupa' daki en iyi kalite ve kanıta dayalı diyet uygulamalarını oturtmak
- Avrupa diyetetik standartlarını sağlamak ve yükseltmek için eğitim ve ömür boyu öğrenmeyi desteklemek

EFAD' ın üyeliği, Avrupa Birliği' ne üye ülkelerden tüm ulusal diyetisyenler birliklerine açıktır. EFAD'ın şu anda 26 Avrupa ülkesinde 30.000 diyetisyeni temsil eden 33 üye birliği vardır.

Diyetisyenin Tanımı :

Diyetisyen, ulusal otoritece tanınan, Beslenme ve Diyetetik alanında yeterliliğe sahip kişidir. Diyetisyen, hastalıkta ve sağlıkta, gruplar halindeki kişilerin ve bireylerin beslenmesi ve eğitiminde beslenme bilimini uygular.